

Altı Köşeli Yıldız

Süleyman Mührü' nde bulunan Yahudi inancının eski bir sembolü .

Tarihsel olarak dini ve kültürel bağlamlarda ve daha sonra Yahudilik ve Okültizmde dekoratif motifler olarak kullanılmıştır . Sembol, Hindulardan Yahudiler tarafından manevi sembol Anahata' dan kabul edildi . Sembol, bir Yahudi sinagogunda bilinen ilk kullanımından yüzyıllar önce ortaçağ Hıristiyan kiliselerinde dekoratif bir motif olarak kullanıldı. İlk olarak Ortaçağ döneminde, Süleyman Mührü olarak bilinen , heksagram ya da pentagram olarak tasvir edilen ve daha sonra Yahudi Kabalistleri tarafından benimsenen ve Araplar tarafından dini bir sembol olarak kullanılmıştır .

Hinduizm , Budizm ve Jainizm'deki kozmolojik diyagramlarda altı köşeli yıldızlar da bulunmuştur . Bu sembolün Hint dinlerinde ve Batı'daki ortak görünümünün ardındaki nedenler bilinmemektedir. Bir olasılık, ortak bir kökene sahip olmalarıdır. Diğer olasılık ise çeşitli kültürlerden sanatçıların ve dindar insanların bağımsız olarak nispeten basit bir geometrik tasarım olan heksagram şeklini yaratmasıdır.

Yahudi sembolü olarak

Bazı Yahudi kaynaklarına göre Davud'un Yıldızı/Kalkanı yedi rakamını simgeler (6 köşe ve orta bölüm). Bu amblemden bahseden elde mevcut en eski Yahudi metni Judah Hadassi'ye ait Eshkol Ha-Kofer`dir. 12. yüzyıla ait bu metinde yedi meleğin adı sıralanır ve her birinin yanında metinde 'Davud'un Kalkanı' olarak adlandırılmış sembol bulunur.

Yedi rakamı Yahudilikte önemli bir yere sahiptir zira tanrının evreni 6 günde yarattığına ve yedinci gün dinlendiğine inanılır. Haftanın altı günü çalışılır ve yedinci günü (Şabat günü) dinlenmeye ayrılır. Tanrının yedi ruhu olduğuna inanılır ve antik Çadır Tapınak Mişkan'daki ve Kudüs Tapınağı'ndaki Menora adlı şamdanın yedi kolu vardır. Belki de Davud'un Yıldızı antik tapınaktaki Menora'nın 3+3+1'lik düzenini sembolize etmesi nedeniyle sinagoglardaki başlıca sembol olmuştur.

Amblemin kökeni kesin olarak bilinmemekle beraber bazı hipotezler ileri sürülmüştür. Bir hipoteze göre bu amblem şeklini Davud kelimesinden almıştır. İbranicede Davud kelimesi üç harfle yazılır (דוד). D harfi "dalet" diye okunur ve Yunanca "delta" ya benzer. Bu iki harf şekil itibarıyla üçgene benzerler. Davud'un Yıldızı isimdeki D'lerden birinin ters çevrilip diğerinin üzerine konmasıyla oluşturulmuş bir aile amblemi olabilir. [kaynak belirtilmeli]

Bazı araştırmacılar 6 köşeli yıldızın (heksagram) astrolojik olarak Davud'un doğumunu veya kral olarak kutsanışını sembolize ettiği tezini ileri sürmüşlerdir. Heksagram, astrolojide Kral Yıldızı olarak da bilinir ve Zerdüşlükte önemli bir astrolojik semboldür.

Bu sembolün Yahudilikteki kullanımına dair en eski arkeolojik kanıt Joshua ben Asayahu'ya maledilen Sidon, Lübnan'da bulunmuş MÖ 7. yy'a ait kitabedir.

Kabala inanişında

Modern Kabala inanişında da bu amblem kullanılır ancak içerisinde on küre ile birlikte bir muskanın üzerinde bulunur. Bununla beraber Zohar gibi klasik Kabala metinlerinde bu ambleme rastlanmaz.

G.S. Oegema'ya göre Isaac Luria bu ambleme daha da mistik bir anlam kazandırmıştır. Isaac Luria, kitabı "Etz Hachayim"de Seder gecesi yemeğinde tabağın hekzagram şeklinde düzenlenmesi gerektiğini söyler. Üstte üç küre: "ta", "bilgelik" ve "kavrayış", altta diğeri yedi küre.

M. Costa'ya göre, M. Gudemann ve bazı diğeri araştırmacılar 1920'lerde Isaac Luria'nın Davud'un Yıldızı'nın Yahudi millî amblemi olmasında büyük etkisi olduğu kanısına varmışlardır. Oysaki Gershom Scholem bunun aksini ispatlamıştır. Çünkü Isaac Luria Seder gecesi yemeğini hakzagram şeklinde değıl, alt alta paralel üçgenler şeklinde düzenlemiştir.

Kabala inanişına göre Davud'un Yıldızı/Kalkanı uzayın 6 yönünü ve merkezini sembolize eder: Yukarı, aşığı, doğı, batı, kuzey, güney ve merkez. Bu tanım Sefer Yetzirah'taki tanımdan esinlenerek oluşturulmuştur. Zohar Kitabesi'nden yola çıkarak ortaya atılmış bir başka iddiaya göre de erkeğin (Zeir Anpin) altı küresini ve dişinin (Nekuva) bir küresini sembolize eder.

Popüler bir efsaneye göre "Davud'un Kalkanı" sonradan kral olacak olan İsraili genç asker Davud'un kalkanını temsil eder. Bu kalkan metalden tasarruf etmek amacıyla iç içe geçmiş iki metal çerçeve ve aralarına gerilmiş deriden yapılmıştır. Bu efsaneye ilgili kayda değıer hiçbir tarihi kanıt bulunamamıştır.

Kalkan şekli

Davud'un Kalkanı'ndan tarih öncesi rabbi edebiyatında bahsedilmez. İsa'dan önceki dönemlerde bu sembolün İsrail'de kullanıldığına dair bir tek kanıt bile bulunamamıştır. Bilimadamları, bu sembolün İkinci Tapınak döneminde yaygın olarak bilinmediğini düşünmektedirler. Buna rağmen Davud'un Kalkanı olduğu iddia edilen bir işaret Taranto, İtalya'daki bir Yahudi mezarlığında ortaya çıkarılmıştır. Bu mezartaşının M.S. 3. yy'a ait olduğu düşünülmektedir. Benzer şekilde Celile'de ortaya çıkarılan M.S. 3 veya 4. yy'a ait olduğu düşünülen bir sinagog sandığında da kalkan sembolü bulunmuştur.

Süleyman'ın Mührü veya Mühr-ü Süleyman

Yahudi kültüründe, Süleyman tarafından takılan sihirli bir mühür yüzüğünden bahsedilir. Kral Süleyman bu yüzükle cinleri ve hayvanları kontrol etmiştir. Yahudi kültüründe yine aynı şekilde Kral Davud'un kullandığı ve onu düşmanlarından koruyan sihirli bir kalkandan söz edilir.

Akademisyenler bir dönem 6 köşeli yıldızın (heksagram) Antik Mısır Medeniyeti'ne ait dini bir sembol veya kutsal bir emanet olabileceğini ve Süleyman döneminde veya sonrasında büyücülükle uğraşan Yahudiler tarafından Yahudiliğe adapte edilmiş olabileceğini ileri

sürmüşlerdir. Bununla beraber bu iddiayı destekler yeterli kanıtı MÖ Mısır'daki dini faaliyetlere ait belgelerde rastlanmamıştır. Örneğin Helen Gnostikleri ve Mısırlılar nazarlıklarında "pentalpha" gibi 5 köşeli yıldızları (pentagram) kullanmışlardır ancak heksagram kullanmamışlardır. Papirüslerde de heksagrama rastlanmaz.

Davud'un Kalkanı'ndan bahseden en eski Yahudi edebi kaynağı 12. yy ortalarında Judah Hadassi tarafından yazılan ve muska içinde yedi Kalkan gösteren *Eshkol Ha-Kofer*'dir. Açıkça görülüyor ki Davud'un Kalkanı, resmi Yahudi metinlerine girmeden önce muskalarda yer alıyordu.

Davud'un Kalkanı, Toledolu İspanyol rabbi Yosef bar Yehuda'ya ait 1307 tarihli bir Tanah'ta süsleme olarak kullanılmıştır.

Heksagramın Sinagoglarda kullanımı belki de mezuzalarla ilgilidir. İlk başta heksagram sinagoglarda mimari bir süsleme olarak kullanılmış olabilir. Örneğin Brandenburg ve Stendal Katedrallerinde ve Hanover'deki Marktkirche Kilisesi'nde heksagram süsleme amaçlı kullanılmıştır. Tell Hum'daki antik sinagogda da benzer şekilde bir pentagram süslemesi vardır.

Mühr-ü Süleyman, çeşitli geleneklerde Süleyman'a atfedilen, altı köşeli bir yıldız içeren mühür. Altı köşeli versiyonu, sadece İsrail'i sembolize eden bir malzeme ya da mana değildir. Anadolu Selçuklu mimarisi ile Osmanlı dönemindeki sancaklarda sıkça görülür. Yahudiler tarafından Davud Yıldızı (Davud Mührü, Davud Kalkanı) adıyla da anılmaktadır.

Altı kenar ve altı köşeden oluşan, temelde iç içe geçmiş iki üçgenden oluşan şeklin yanında, sekiz köşe ve sekiz kenardan oluşan iç içe geçmiş iki kare de Türkiye'de Mühr-ü Süleyman olarak anılabilmektedir. Müslüman ve Türk mimarisinde çok eskiden bu tarafa süslemelerde kullanılmıştır. İki karenin oluşturduğu sembol, değişik zaman ve coğrafyalarda farklı kombinasyonlarda uygulanmıştır. Türkistan'ın Yesi şehrindeki Ahmet Yesevi türbesindeki sekiz köşeli yıldız ile Sivas Gök Medrese'nin kapısındaki sembol aynıken yine Sivas Gökmedrese'nin minarelerindeki oyma süslemeler Mühr-ü Süleyman'ın çeşitleridir.